

Kapitlet 'Et politisk efterspil' beskriver den hjemlige debat, efter kronprins Frederik som IOC-medlem havde støttet russisk deltagelse ved OL i Rio de Janeiro, selv om både regeringen og Danmarks Idrætsforbund ønskede russisk udelukkelse efter afsløringerne af det omfattende russiske dopingprogram.

Kapitlet er hentet fra Lars Jørgensens nylige bog om kronprins Frederiks olympiske virke, 'Konge af en anden verden'. Kapitlet bringes på ldan.dk med tilladelse fra forfatteren.

Et politisk efterspil

Set i lyset af IOC-medlem Patrick Hickeys fængsling midt under OL i Rio de Janeiro var Kronprins Frederiks pludselige holdningsændring til den russiske dopingskandale ikke noget at skrive hjem om for de internationale nyhedsmedier i Brasilien. Men i Danmark var kronprinsens danske enegang i den usædvanlige dopingsag så kontroversiel, at selv om det danske OL-hold i Rio de Janeiro var i fuld gang med at skrive sportshistorie som et af de bedste hold, Danmark nogensinde havde sendt til de olympiske lege, så var det den danske tronarvings idrætspolitiske holdninger, der vakte mest opsigt i de danske medier.

”Danmark har i mange år været en bannerfører i den internationale kamp mod doping. Den tidligere kulturminister Brian Mikkelsen var vicepræsident i WADA. Og danske forskere har været førende i udviklingen af testmetoder. Derfor er det en torn i øjet, når Kronprins Frederik nu står og forsvarer Ruslands deltagelse ved OL. Det er beundringsværdigt, at kronprinsen engagerer sig i idrættens verden, men han bør alvorligt overveje, om IOC er det rette sted for hans virke”, skrev BTs lederskribent dagen efter, at avisen havde offentliggjort sit interview med den danske tronarving om IOCs håndtering af dopingskandalen.

Det var dog ikke kun de danske nyhedsmedier, der undrede sig. Formanden for Danmarks Idrætsforbund, Niels Nygaard, understregede, at han ikke havde det fint med, at russerne deltog i OL. Men selv om han syntes, at IOCs beslutning var forkert, var der ifølge ham nu ikke andet at gøre, end at tage den til efterretning og se fremad for at sikre, at fremtidens antidopingarbejde blev så godt som muligt. Og ifølge formanden ville det ikke påvirke hans samarbejde med den danske tronarving i idrætsforbundets bestyrelse:

”Kronprinsen er jo et selvstændigt individ, der er medlem af IOC uden at skulle stå på mål for andre end sig selv, og han går meget op i retssikkerheden og bakker op om IOCs beslutning. I langt de fleste tilfælde går det rigtig fint med ham som IOC-medlem, og han gør et godt stykke arbejde. Så må vi leve med, at ikke alt altid kører på skinner, sådan som vi havde ønsket os”, sagde Niels Nygaard.

Formanden for Danmarks Idrætsforbund havde tilsyneladende glemt, hvad han den 1. april 2008, da den daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen nedsatte den IOC-koordinationsgruppe

med embedsmænd fra tre ministerier og kongehuset, som skulle rådgive Kronprins Frederik i idrætspolitiske spørgsmål, havde sagt til Ritzaus Bureau om tronarvingens olympiske kandidatur:

”Formelt repræsenterer han sig selv, for sådan er systemet i IOC. Reelt, og det er også kronprinsens egen intention, repræsenterer han Danmark og Danmarks Idrætsforbund”, mente Niels Nygaard dengang.

Men selv om Niels Nygaard nu ikke ville kritisere kronprinsen, at han i denne sag tydeligvis ikke repræsenterede hverken Danmark eller Danmarks Idrætsforbund, undrede flere danske folketingspolitikere sig også over tronarvingen. Og de lagde op til endnu et politisk efterspil på Christiansborg om hans olympiske karriere.

”Det er noget af en kattepine, han er havnet i, ikke mindst fordi han som kongelig jo heller ikke må ytre sig politisk”, sagde SFs kultur- og idrætsordfører, Holger K. Nielsen.

”Vi var i sin tid imod, at han overhovedet stillede op til IOC, fordi han selvfølgelig ville komme i en situation som denne, hvor han nu er viklet ind i en politisk diskussion om Rusland, statsdoping og Putin, der helt bevidst bruger idrætten i et politisk ærinde. Det viser, at han slet ikke skulle have været medlem af IOC”.

Men tronarvingen mødte også sympati og forståelse fra andre medlemmer af Folketinget. Eksempelvis fra Dansk Folkepartis næstformand, Søren Espersen:

”Kronprins Frederik skal jo bakke op. Når man har truffet en beslutning i IOC, så kan man ikke bare lade holdningerne flagre i alle retninger. I sin tid advarede jeg ham mod at blive medlem af IOC, men jeg synes, at han siden har vist, at han kan håndtere det. Også i denne her sag. Forestil dig, at han gik ud og sagde, at Rusland skulle udelukkes. Forestil dig et ramaskrig, det ville give”, sagde Søren Espersen.

Dansk Folkepartis næstformand var dog tilsyneladende blind for, at det netop var det, kronprinsen havde sagt i Ekstra Bladet, inden han rejste til Rio de Janeiro og skiftede holdning. Og Søren Espersen havde åbenbart også fortrængt, at tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen inden kronprinsens optagelse i IOC havde lovet Folketinget, at tronarvingen ikke ville indtage selvstændige standpunkter, der var i strid med regeringens holdning.

”Han kan ikke have en anden holdning end den, som IOC har. Og jeg mener også, at det er den rigtige at lade det være op til forbundene”, sagde Søren Espersen.

Men set med mange andre danskeres øjne var det afgørende politiske spørgsmål i sagen, hvorfor tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussens garanti til Folketinget fra 2008 om, at kronprinsen ”i eventuelle politiske spørgsmål nødvendigvis må afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, der for eksempel vil være i strid med dansk politik på området”, tilsyneladende ikke længere var det papir værd, garantien var skrevet på.

Anders Fogh Rasmussen var kommet med sin garanti dagen efter, at han den 1. april 2008 havde offentliggjort, at VK-regeringen havde nedsat en IOC-koordinationsgruppe, der havde til opgave” at sikre, at kronprinsen hele tiden er informeret om, hvad der er regeringens politiske linje i Danmark, så der ikke opstår et modsætningsforhold mellem, hvad regeringen står for, og hvad kronprinsen siger”, som den daværende statsminister dengang havde formuleret det på et pressemøde.

I et skriftligt svar på et spørgsmål fra Enhedslistens Per Clausen om kronprinsens handlefrihed som olympisk idrætspolitiker havde Anders Fogh Rasmussen slået fast, at det overordnede mål med IOC-koordinationsgruppen var at sikre neutraliteten i det danske kongehus:

”Skulle der opstå sager i IOC, som regeringen har en klar politisk holdning til, vil kronprinsen blive orienteret om regeringens holdning, således at kongehusets fortsatte neutralitet herigennem kan sikres”, skrev statsministeren og påpegede, at kronprinsen ”i eventuelle politiske spørgsmål nødvendigvis må afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, der for eksempel vil være i strid med dansk politik på området”.

At Kronprins Frederik i sagen om Ruslands statstyrede dopingsystem havde indtaget et selvstændigt standpunkt, der var i strid med dansk politik på området, var Hans Bonde, professor i idræts historie på Københavns Universitet, derfor heller ikke i tvivl om:

”For mig at se er der en klar uoverensstemmelse mellem de holdninger, som kronprinsen har meldt ud, og den politiske linje, kulturminister Bertel Haarder har lagt i sagen på regeringens vegne”, sagde Hans Bonde til Weekendavisen.

Idrætshistorikeren pegede desuden på, at uoverensstemmelsen ikke alene satte spørgsmålstegn ved kongehusets neutralitet, men at det også var et politisk problem for såvel regeringen som Danmarks Idrætsforbund, fordi kronprinsen i kraft af sit medlemskab af IOC også var medlem af bestyrelsen i det danske idrætsforbund, og den holdning delte direktør Henrik Brandt fra Idrættens Analyseinstitut:

”Jeg har forståelse for, at Poul-Erik Høyer som præsident for et internationalt idrætsforbund kan have svært ved at begrunde en udelukkelse af russiske badmintonspillere, hvis forbundet ikke har individuelle beviser imod dem. Og kronprinsen er i princippet autonom. Han skal kun varetage IOCs interesser. Og det er han i sin gode ret til at gøre, selv om han i denne sag åbenlyst signalerer en holdning, der går imod den officielle danske politik”, sagde Henrik Brandt, som i samme åndedræt dog også rettede en usædvanlig hård indirekte kritik af kronprinsen:

”Men hovedpointen er, at IOC har lagt 20 års kamp imod doping i ruiner, fordi bestyrelsen er gået på kompromis med de kerneværdier om fair play og beskyttelse af rene atleter, som komiteen ellers er sat til at holde i hævd. Der er i øjeblikket en værdikamp i international idræt, hvor de vestlige demokratiers grundlæggende værdier er under pres fra lande, som ikke deler de samme værdier. Hvis man i Danmark ønsker, at eliteidrætten skal være andet end en skole, hvor man lærer, hvordan man snyder og slipper afsted med det, er der mere end nogensinde brug for, at danske idrætsledere står ved deres ord og kæmper for de værdier, de hylder”.

Da Weekendavisen bad Kulturministeriets afdelingsleder for idrætsområdet, Bente Skovgaard Kristensen, om at forklare, hvorfor regeringens IOC-koordinationsgruppe tilsyneladende ikke havde koordineret kronprinsens og regeringens holdninger til, hvordan den russiske statsdopingskandale burde straffes, svarede hun, at gruppen ikke havde holdt møder siden januar 2014. Det seneste møde i Kronprins Frederiks politiske følgegruppe var altså blevet holdt umiddelbart før de olympiske vinterlege i Sochi, mens socialdemokraten Helle Thorning-Schmidt stadig var statsminister.

”Der har ikke været holdt møde i IOC-koordinationsgruppen op til OL i Rio, og emnet har således ikke været drøftet”, understregede Bente Skovgaard Kristensen.

Allerede inden de olympiske lege i Rio de Janeiro var overstået, bad Enhedslistens idrætsordfører, Søren Søndergaard, derfor Helle Thorning-Schmidts efterfølger i Statsministeriet, Venstres Lars Løkke Rasmussen, om at redegøre for IOC-gruppens mødeaktivitet. Og for at få præciseret den nye Venstre-regerings holdning, bad idrætsordføreren desuden Lars Løkke Rasmussen om at svare på, om det var regeringens holdning, at Rusland som nation burde have været udelukket fra legene, og om regeringen var enig med Anders Fogh Rasmussen i, at kronprinsen som IOC-medlem nødvendigvis måtte afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, der var i strid med dansk politik på området.

”Danmark har tidligere haft en statsminister, som i forbindelse med Kronprins Frederiks kandidatur til IOC meget klart formulerede kongehusets placering i det danske samfund, herunder politisk. Det er et forfatningsspørgsmål, og derfor er det vigtigt for os at vide, om den nuværende danske regering har en anden holdning, så medlemmer af kongehuset nu godt kan agere politisk”, sagde Søren Søndergaard til Weekendavisen.

Da Anders Fogh Rasmussen nedsatte IOC-koordinationsgruppen i 2008, var det konservative folketingsmedlem Brian Mikkelsen kulturminister. I flere år repræsenterede han regeringen som bestyrelsesmedlem og vicepræsident i WADA. Og nu var han i modsætning til Kronprins Frederik ikke i tvivl om, at IOC burde have udelukket Rusland fra legene i Rio de Janeiro:

”Det havde været det rigtige signal at sende til andre lande, som måske kan finde på at gøre det samme som russerne. Men IOC har tilsyneladende været alt for modtagelig for pres udefra. Det ser ud, som om IOC har taget hensyn til, at Rusland har meget stor idrætspolitisk indflydelse i international sport. Jeg tror ikke, IOC ville have truffet den samme beslutning, hvis dopingsagen havde drejet sig om et andet land”, sagde Brian Mikkelsen til Weekendavisen.

Til gengæld ville den konservative idrætsordfører ikke kommentere Kronprins Frederiks selvstændige standpunkt i sagen, selv om det var i strid med den danske regerings holdning til den russiske dopingskandale:

”Det vil jeg ikke blande mig i. Det må kronprinsen selv redegøre for”.

Men det ville professor Hans Bonde fra Københavns Universitet gerne. Den 17. august 2016 blandede idrætsforskeren sig igen i debatten om kronprinsens olympiske karriere, da han i en kronik i Berlingske konstaterede, at der var sket ”det, der ikke måtte ske”.

Med den bemærkning hentydede Hans Bonde til, at den danske tronarving ikke blot havde undladt at give sin mening til kende under IOC-medlemmernes debat om den russiske dopingsag. Efterfølgende var han gået ud i BT og havde begrundet, hvorfor han syntes, det var en god ide at inkludere hovedparten af de forhåndsudtagne russiske atleter i OL, selv om den danske regering havde den modsatte holdning.

På trods af den fornyede debat i Danmark om, hvorvidt Kronprins Frederik måtte indtage et selvstændigt standpunkt i en sag, hvor den danske regering havde en anden opfattelse end ham, stod tronarvingen imidlertid fast på sin nye holdning til den russiske dopingskandale. Og da OL i Rio de Janeiro nærmede sig afslutningen, uddybede han også sit holdningsskifte i et interview med Politiken:

”IOC skulle finde en løsning på kort sigt, og derfor var det en meget vanskelig opgave. Men i vores nye agenda 2020 står det helt klart, at atleten skal stå i centrum – det er ham eller hende, vi skal kæmpe for. Og så må vi have tiltro til, at de internationale idrætsforbund har været deres ansvar bevidst og kun ladet dem stille op, der så at sige fortjener det”.

Men på avisens spørgsmål om, hvorvidt Kronprins Frederik fandt det holdbart, at han som medlem af det danske kongehus havde en anden holdning til den russiske dopingsag, end den officielle del af dansk idræt, svarede han:

”Umiddelbart havde jeg også lyst til at sige, at det var en anden beslutning, end jeg havde forventet på forhånd. Men efter at have læst det juridiske grundlag igennem et par gange kan jeg godt forstå, hvorfor IOC handlede på den måde. IOC rådførte sig med jurister og CAS, før de nåede frem til det her valg. For eksempel ville organisationen risikere at få et hav af sagsanlæg, hvis man havde smidt hele Rusland ud. Nogle atleter ville givetvis kunne bevise, at de ikke havde været underlagt systematisk doping, og det har IOC måttet respektere, når det gælder om at sætte den enkelte atlets retssikkerhed i centrum”.

At IOC med sin beslutning havde sat den enkelte atlet i centrum, var to helt centrale aktører i den russiske dopingsag imidlertid langt fra enig med den danske kronprins i. Fra et hemmeligt opholdssted anklagede den russiske whistleblower Yuliya Stephanova og hendes mand, Vitaly Stephanov, via en telefonforbindelse til en pressekonference i Rio de Janeiro tvært imod IOC-præsident Thomas Bach og de øvrige medlemmer af den olympiske komite for kun at tænke på sig selv.

”Thomas Bach ved intet om vores situation. Han har aldrig forsøgt at rede trådene ud eller at forstå noget som helst. De siger ganske simpelt kun det, der tjener dem bedst. Ja, jeg var en del af det system i Rusland. Men jeg besluttede, at jeg ikke længere ville være en del af det og fortalte sandheden. Igen; IOC og Thomas Bach prøver ikke at forstå vores situation – de indtager bare den position, der er til størst fordel for dem selv”, sagde den russiske 800 meter-løber, og hendes mand, Vitaly Stephanov, der havde en fortid som ansat i det russiske antidoping-agentur, tilføjede:

”Jeg ved ikke, om de mennesker har opført sig etisk forsvarligt. Men de burde erkende deres fejl og undskylde”, sagde han om parrets situation, der havde tvunget dem til at holde sig skjult for

offentligheden og flytte bopæl gentagne gange, fordi både Yuliya Stephanovas e-mailadresse og WADAs database-oplysninger om, hvor hun opholdt sig, var blevet hacket.

”Vi gør alt, hvad vi kan, for at beskytte os selv. Men samtidig ved vi godt, at hvis nogen virkelig vil gøre os noget, kan vi ikke forhindre det. Og jeg vil gerne sige, at hvis der skulle ske os noget, så skal I alle vide, at det ikke ville være en ulykke. Vi er bekymrede for vores sikkerhed, fordi vi har et lille barn”, understregede den dopingdømte russiske atlet, som IOC ikke ville lade deltage i Rio de Janeiros olympiske lege under neutralt flag, selv om hun både havde udstået sin straf og afsløret sin viden om den russiske statsdopingskandale.

Dagen efter OL, der på trods af en ringe folkelig opbakning i et økonomisk og politisk kriseramte Brasilien blev en fest for de danske atleter, som rejste hjem med 15 medaljer, det højeste antal siden legene i London i 1948, håbede Ekstra Bladet derfor, at de første olympiske lege i Sydamerika også ville de sidste med Kronprins Frederik som IOC-medlem. Først og fremmest på grund af hans kontroversielle holdnings-skifte i den russiske skandalesag. Men også fordi det under tronarvingens syv års medlemskab af komiteen gang på gang var blevet dokumenteret, at hans udenlandske kolleger i IOC stadig var lige så korrupte, som dengang han blev optaget i IOC:

”Til næste år stiller Frederik op til genvalg til den olympiske komite. Da han ikke selv kan trække grænserne, må folkene omkring ham – og regeringen – skære ud i pap, at han skal holde sig langt væk fra sportspolitik. Og det dårlige selskab i IOC”, skrev avisen, som mente, at den eneste mand af ære i komiteen, udover OL-atleternes repræsentant Adam Pengilly, var en anden brite, den handicappede Philip Craven.

Avisen roste Philip Craven for som præsident for den internationale paralympiske komite at have haft mod til at sige, at Rusland havde sat medaljer over moral, og at det havde vækket den store afsky i ham, som med den internationale sportsdomstols godkendelse fik ham og den øvrige ledelse i handicapsportens svar på IOC til at udelukke alle russere fra de paralympiske lege, der skulle afholdes i Rio de Janeiro umiddelbart efter de olympiske lege.

Men at den danske regering bestemt ikke havde tænkt sig at skære ud i pap for kronprinsen, at han skulle holde sig langt væk fra både sportspolitik og det dårlige selskab i IOC, blev hurtigt dokumenteret af statsminister Lars Løkke Rasmussen. Den 29. august 2016 svarede statsministeren på to af de tre spørgsmål om regeringens holdning til den russiske dopingskandale, Kronprins Frederiks politiske begrænsninger og mødeaktiviteten i regeringens IOC-koordinationsgruppe, som Enhedslistens idrætsordfører Søren Søndergaard havde stillet Venstres partileder.

Spørgsmålet om regeringens holdning til, hvorvidt Rusland burde have været udelukket fra OL, sådan som Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Olympiske Komite og Anti Doping Danmark have opfordret IOC til, bad Lars Løkke Rasmussen kulturminister Bertel Haarder om at svare på. Men på spørgsmålet om, hvorvidt regeringslederen var enig med Venstres tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen i, at kronprinsen i sit arbejde i IOC ”nødvendigtvis må afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, der for eksempel vil være i strid med dansk politik på området”, lød Lars Løkke Rasmussens svar:

”Det følger af grundloven, at den danske regeringsform er konstitutionelt monarkisk (indskrænket-monarkisk). Det indebærer, at Danmark er et monarki med en monark som statsoverhoved, men at der ikke tilkommer medlemmer af kongehuset nogen kompetence til at handle i statsanliggende uafhængigt af regeringen og ministrene. Der er derfor i Danmark en lang tradition for, at kongehuset ikke indblandes i politiske sager, ligesom kongehuset jævnligt rådfører sig med regeringen. Det, synes jeg, er en god og rigtig tradition, som sikrer kongehusets neutralitet i forhold til politiske anliggender, men som samtidig giver rum for, at medlemmer af kongehuset offentligt kan give udtryk for personlige holdninger i forhold til andre anliggender”.

På spørgsmålet om, hvor mange møder IOC-kordinationsgruppen havde holdt, svarede Lars Løkke Rasmussen:

”IOC-kordinationsgruppen blev nedsat i foråret 2008 i forbindelse med kronprinsens kandidatur og medlemskab af IOC. IOC-kordinationsgruppen blev nedsat for at sikre en fast informationsudveksling med kronprinsen om regeringens holdning til politiske spørgsmål med berøring til IOC. Gruppens opgave er blandt andet at sikre en løbende informationsudveksling om relevante spørgsmål, drøfte aktuelle temaer i relation til IOC og deres eventuelle politiske aspekter samt drøfte generelle idrætspolitiske emner. Det fremgår endvidere af gruppens opgavebeskrivelse, at den „fra starten og indtil videre” skulle mødes regelmæssigt. I praksis ses mødeaktiviteten at have været størst i den første tid efter, at gruppen blev nedsat, herunder frem mod kronprinsens valg til IOC. Det seneste møde fandt sted i januar 2014. Dette formaliserede forum er således blot én af flere kommunikationskanaler til kongehuset. Der er løbende kontakt mellem regeringen og kongehuset også – navnlig via Kulturministeriet – om idrætspolitiske emner”.

Den 5. september 2016 svarede kulturminister Bertel Haarder ligeledes på spørgsmålet om regeringens holdning til den russiske dopingskandale:

”Det var den internationale olympiske komite, IOC, som havde kompetence til at træffe beslutning om Ruslands deltagelse ved OL. IOC traf en afgørelse, hvor Rusland ikke som nation blev udelukket fra OL, men hvor de enkelte internationale idrætsforbund enten kunne udelukke Rusland som nation i den pågældende idrætsgren eller skulle gennemgå hver enkelt russiske atlet igen under nogle forholdsregler, som IOC opstillede. På trods af påvisningen af statsligt organiseret snyd fra russisk side blev beslutningen taget med henvisning til den enkelte atlets ret til en fair individuel behandling. Ligesom WADA, Anti Doping Danmark og Danmarks Idrætsforbund havde jeg gerne set, at Rusland var blevet udelukket fra de olympiske lege. Men jeg går ud fra, at IOC traf den beslutning, man fandt det muligt at komme frem til i en presset situation op til OL. Jeg kan oplyse, at den internationale paralympiske komite, IPC, har valgt at udelukke Rusland fra de paralympiske lege. IPC har således fundet, at man inden for sine rammer har haft mulighed herfor. Det kan jeg derfor kun bakke op. Sagen viser for mig, at det er vigtigt at kigge fremad og se på, hvordan vi kan styrke WADAs muligheder for at sikre overholdelse af de internationale anti-dopingregler og de enkelte interessenters engagement, så vi fremadrettet kan styrke kampen mod doping på globalt plan”.

At det i antidoping-kampen ikke kun gjaldt om at kigge fremad, men i lige så høj grad om at se bagud, blev imidlertid synligt for de fleste, da WADA midt i september 2016 offentliggjorde, at den russiske

hackergruppe Fancy Bear efter OL var brudt ind i antidoping-agenturets lukkede database ADAM, som indeholder for-trolige sundhedsoplysninger om alle verdens førende elitesportsudøvere.

De russiske hackere havde blandt andet stjålet oplysninger om 25 amerikanske og europæiske topatleters tilladelse til af helbredsmæssige grunde at bruge medicin, som ellers står på antidoping-myndighedernes liste over forbrudte præstationsfremmende dopingstoffer.

Fancy Bear offentliggjorde de stjalne dataoplysninger om blandt andre den danske OL-guldvinder i svømning, Pernille Blume, de amerikanske tennis-søstre Serena og Venus Williams samt de britiske cykelryttere Bradley Wiggins og Chris Froome i håb om at så tvivl om, hvorvidt de russiske atleter var de eneste sportsfolk i verden, som dopedede sig. Også selv om ingen af de atleter, hackergruppen oplyste navnene på, havde overtrådt WADAs antidoping-regler.

Derfor lignede hackerangrebet mest af alt et russisk forsøg på at sætte en ny dagsorden i det politiske efterspil om statsdopingskandalen, som der hverken i Danmark eller udlandet var sat punktum i efter IOC's beslutning om at lade russerne deltage i OL i Rio de Janeiro.

”WADA fordømmer det igangværende cyber-angreb, der bliver udført i et forsøg på at underminere WADA og det globale antidoping-system. WADA er blevet underrettet af centrale myndigheder om, at angrebene kommer fra Rusland”, sagde agenturets direktør Olivier Niggli, hvilket de russiske myndigheder dog afviste og slog hen som endnu et eksempel på vestlig propaganda mod Rusland.

Da Weekendavisen offentliggjorde de to Venstre-ministres skriftlige redegørelser for den danske regerings holdning til den russiske statsdopingskandale og Kronprins Frederiks olympiske virke, var Enhedslistens idrætsordfører, Søren Søndergaard, da heller ikke tilfreds med bare at kigge fremad. Han ville stadig have opklaret regeringens og tronarvings roller i den politisk betændte sag og tolkede Lars Løkke Rasmussens skelnen mellem kronprinsens udtalelser i ”statsanliggender” og ”andre anliggender”, og statsministerens manglende definition af begreberne ”politiske sager” og ”personlige holdninger” som en fribillet til Kronprins Frederik, så længe han blot undlod at udtale sig i sager, der af regeringen blev defineret som klare statsanliggender:

”Det virker, som om statsministeren er ved at skabe en gråzone, hvor kronprinsen godt må agere politisk, hvis han gør det i sager som eksempelvis sagen om Ruslands statsdoping. For det er en sag, der næppe kan betegnes som et dansk statsanliggende, selv om regeringen har en politisk holdning til den”, sagde Søren Søndergaard.

Dermed henviste idrætsordføreren til kulturminister Bertel Haarders svar om, at han i lighed med WADA, Anti Doping Danmark og Danmarks Idrætsforbund gerne havde set, at Rusland var blevet udelukket fra OL. I lyset af, at Kronprins Frederik havde haft den modsatte holdning, var kulturministerens svar for Søren Søndergaard et tydeligt tegn på, at Anders Fogh Rasmussens præcisering af, at den danske tronarving ikke må udtrykke holdninger, der er i modsætning til regeringens politiske linje, var ”et klarsyn, der er gået fløjten”. Enhedslistens idrætsordfører understregede dog samtidig, at han dermed ikke sagde, at han tog afstand fra kronprinsens holdning til i den russiske dopingsag:

”Det er en kompliceret sag, som der kan siges meget om. Både for og imod. Men Lars Løkke Rasmussens skelnen mellem danske statsanliggender og andre anliggender bekymrer mig. For det betyder, at kronprinsen som IOC-medlem i princippet kan træffe politiske afgørelser om boykot, samhandel og hvad som helst, der ikke kan betegnes som danske statsanliggender, uden at skulle stå til demokratisk ansvar for sine holdninger i Danmark. Vi politikere kan jo ikke kalde kronprinsen til høring i Folketingets kulturudvalg og bede ham om at uddybe sine synspunkter”.

Men Enhedslistens idrætsordfører var heller ikke tilfreds med, at statsministeren ikke havde svaret på hans spørgsmål om, hvor mange møder IOC-koordinationsgruppen havde holdt siden 2008. Endvidere havde Lars Løkke Rasmussen ikke svaret på, om regeringens holdning til en udelukkelse af Rusland fra OL havde været diskuteret i nogle af de andre ”kommunikationskanaler til kongehuset”, som statsministeren henviste til, og om han delte kulturministerens holdning. Det ville Søren Søndergaard have Lars Løkke Rasmussen til at svare på:

”Hvis statsministeren stadig ikke svarer fyldestgørende, må jeg jo tage sagen op i folketingssalen og samtidig høre de andre partiers holdning til, at regeringen nu tilsyneladende har givet kronprinsen lov til at agere som et løsgående missil i politiske sager, som regeringen ikke har defineret som danske statsanliggender”, understregede idrætsordføreren, som dog også pointerede, at han som politiker havde fuld forståelse for Kronprins Frederiks lyst til at engagere sig i politik:

”Men så kan han ikke være kronprins”.

Den danske tronarving havde imidlertid tydeligvis tænkt sig både at være kronprins og politiker. Og da Weekendavisen bad tre af Danmarks førende eksperter i idræt, kongehus og forfatningsret om deres holdning til de to Venstre-ministres svar på Søren Søndergaards spørgsmål, var de da heller ikke enige om fortolkningen af, hvor regeringen helt præcist havde sat grænsen for kronprinsens idrætspolitiske virke.

Professor i idræthistorie på Københavns Universitet, Hans Bonde, mente, at Lars Løkke Rasmussens redegørelse krævede flere svar:

”Statsministeren skelner mellem de politiske og personlige holdninger. Han og kulturministeren bør derfor afkræves svar på, om kronprinsens aktive tilslutning til at lukke Rusland ude ved OL er udtryk for en politisk eller en personlig holdning”.

Historielektor Jes Fabricius fra Københavns Universitet, som ofte kommenterer forhold i kongehuset, anerkendte, at IOC i praksis er gennemsyret af politik, men definerede komiteen som ”en forening af sportsentusiaster, der principielt er danske statsanliggender uvedkommende”:

”At idrætsudøvere har valgt at mødes i disse organisatoriske rammer hvert fjerde år, kommer i princippet ikke dansk politik ved. Statsministeren gør skellet mellem statsanliggender og ikke-statsanliggender, og ikke det politiske og det ikke-politiske til afgørende. Søren Søndergaard spørger efter det politiske. Men hvad er politik? Det er, hvad politikere gør det til. Så hvis Søren Søndergaard kan få en minister til at tro på, at OL er politik, har han held til at bebrejde kronprinsen, at han er

politisk. Statsministeren går i modsætning til sportens minister ikke ind på denne dagsorden”, sagde Jes Fabricius.

”Kulturministeren giver sig til at forklare meget uddybende, hvad han ville have gjort, hvis han havde været medlem af IOC. Men han slutter så af med at sige, at det i øvrigt ikke er noget, han kan gøre noget ved. Bertel Haarder siger i store træk det samme som kronprinsen. Han har købt Søren Søndergaards præmis for spørgsmålet og bygger hele sit svar på den. På den måde giver han Søndergaards dagsorden medløb”.

For professor i forfatningsret på Københavns Universitet, Jens Elo Rytter, var der imidlertid ikke den store forskel på Anders Fogh Rasmussens og Lars Løkke Rasmussens afgrænsninger af kronprinsens olympiske virke. Heller ikke selv om sidstnævnte i sit svar til Søren Søndergaard havde sat grænsen ved „danske statsanliggender”:

”Grundloven indeholder ingen klare regler om, at medlemmer af kongehuset ikke må udtale sig politisk. Men hele systemet bygger på den præmis, at de ikke gør det. Det afgørende er, hvordan man sonderer mellem, hvad der er politisk, og hvad der ikke er politisk. Denne sag bekræfter mig til fulde i, at det er meget svært at holde fingrene rene for politik, hvis man er medlem af IOC. Sport er også politik. Og derfor skulle regeringen nok have holdt fast i Anders Fogh Rasmussens formulering, som var klokkeklar”, påpegede Jens Elo Rytter.

Men samtidig arbejdede Kulturministeriet på højtryk for at besvare en anmodning om offentlig aktindsigt i sagen, som Information havde søgt om. Og da avisen den 8. oktober 2016 i en artikel under overskriften ”Kronprinsens kup” offentliggjorde ministeriets svar på anmodningen, kom det frem, at hverken Lars Løkke Rasmussen eller Bertel Haarder havde fortalt hele sandheden om regeringens rådgivning af den danske tronarving.

For selv om IOC-koordinationsgruppen ikke havde holdt møde siden januar 2014, fremgik det af Kulturministeriets korrespondance-liste, at ministeriet i perioden fra den 24. juli 2016 til den 11. august 2016 havde sendt fem e-mails til kongehuset vedrørende ”McLaren-rapporten og WADA”. Og samtidig afslørede listen, at kongehuset aldrig havde svaret på de fem henvendelser fra ministeriet om den russiske dopingsag.

De nye oplysninger fik idrætshistorikeren Hans Bonde til at udtale til avisen, at når der havde været en kontakt fra Kulturministeriet til kongehuset, inden kronprinsen skulle stemme om sagen i Rio de Janeiro, så kunne det tyde på, at kulturministeren havde været klar over, at det var en tikkende bombe under idræts-politikken, og at han derfor havde forsøgt at forhindre kronprinsen i at stemme for Ruslands deltagelse i legene.

”Hvis kronprinsen så direkte er gået imod et kammeratligt råd, forværrer det selvfølgelig situationen for hoffet”, sagde Hans Bonde, hvilket professor i forfatningsret Jens Elo Rytter erklærede sig enig med ham i:

”Sagen bekræfter blot, hvad jeg også udtalte, dengang han blev valgt ind: Det er en dårlig ide, for han kan ikke undgå at blive viklet ind i politik. At han så går imod regeringens politik, gør det kun så meget desto værre”.

Til gengæld savnede Jes Fabricius en afklaring af, hvad regeringen i Kulturministeriets fem e-mails havde rådgivet kronprinsen til:

”Det er ikke fordi jeg selv tror på det, men det er en mulighed, at regeringen – og i dette tilfælde Bertel Haarder – nok har sagt udadtil, at man ønskede en udelukkelse af Rusland, men ikke har haft noget ønske om at provokere russerne og derfor har anmodet kronprinsen om at forholde sig i ro – eller i hvert fald ikke har gjort noget for at sikre, at han ikke gjorde det”, sagde lektoren.

Men Kulturministeriet afviste at oplyse Information om, hvilke oplysninger ministeriets fem e-mails til kongehuset indeholdt. Og det blev af ministeriet begrundet med et behov for at ”beskytte væsentlige hensyn til private og offentlige interesser”. Ifølge ministeriet var ”der for kronprinsen tale om en helt særlig situation, hvor han beror sine udtalelser på oplysningerne om regeringens stillingtagen for at kunne varetage sin rolle i IOC”. Med andre ord lagde Kulturministeriet et stramt låg på, hvad kulturminister Bertel Haarder og den øvrige regering havde rådgivet den danske tronarving til at mene om den russiske statsdopingskandale.

Ifølge Information stod det imidlertid fast, at Kulturministeriet havde sendt de første tre e-mails om ”McLaren-rapporten og WADA” til kongehuset allerede samme dag, som IOCs eksekutivkomite havde diskuteret Richard McLarens rapport om statsdopingskandalen og truffet beslutning om at lade russerne deltage i OL på visse betingelser. Den fjerde e-mail til kongehuset om sagen sendte ministeriet den 30. juli 2016, hvor en snes europæiske sports- og kulturministre på Bertel Haarders foranledning vedtog en støtteerklæring for WADA. Og den femte e-mail sendte ministeriet den 11. august 2016, dagen før Bertel Haarder i Rio de Janeiro udtalte til TV2, at han ikke bebrejdede kronprinsen noget, fordi han blot havde været loyal over for IOCs beslutning. I interviewet blev kulturministeren blandt andet spurgt, om han havde ønsket, at kronprinsen havde udtalt sig anderledes om sagen, hvortil Bertel Haarder svarede:

”Det vil jeg ikke udtale mig om, for jeg er selv et loyalt menneske og sidder i en regering, der beslutter mange ting, som jeg ikke altid er helt med på, men jeg er loyal over for det, der er enighed om”, sagde kulturministeren og tilføjede, at han havde sagt det samme til kronprinsen.

Men det var ikke kun Venstres regeringsparti, der forsvarede tronarvingen. Den konservative idrætsordfører Brian Mikkelsen, der i sin tid som kulturminister havde ment, at det var helt uproblematisk for Kronprins Frederik at gå aktivt ind i kampen mod doping, fordi det var en sag, som der var konsensus om i den danske befolkning og folketinget, havde nu ingen kommentarer ”i relation til kronprinsen”. Og Socialdemokratiets idrætsordfører, Mogens Jensen, som tidligere ikke havde kunnet forestille sig en situation, hvor kronprinsen ville udtale sig imod den danske regering, mente, at kronprinsen som IOC-medlem slet ikke var forpligtet til at følge den danske regerings politik:

”Kronprinsen har jo skrevet under på, at han ikke repræsenterer en regerings holdning. Det har ikke noget at gøre med, om man er enig eller uenig med IOCs beslutning. Kronprinsen kan bare ikke repræsentere den danske regerings holdning”, sagde Mogens Jensen med henvisning til, at det olympiske charter forbyder IOCs medlemmer at repræsentere deres nationale regerings politiske interesser.

Både Brian Mikkelsens tavshed i sagen og Mogens Jensens bemærkning om, at den danske tronarving med sit medlemskab af IOC havde fraskrevet sig sin loyalitet overfor den danske regering, vakte imidlertid så meget opmærksomhed på Informations redaktion, at avisens lederskribent understregede, at hele systemet med en adskillelse af den symbolske og politiske magt i Danmark så ud til at være truet, fordi Kronprins Frederik tilsyneladende ikke havde fulgt regeringens rådgivning:

”Hele den danske konstruktion er sat på spil. Politikerne er så imponerede af kongehusets symbolske magt, at de ikke tør sige fra. Anders Fogh Rasmussen har afgivet et løfte, som han har ikke har kunnet holde. Kronprinsen er tilsyneladende hinsides regeringens og Folketingets kontrol, fordi han er blevet en selvstændig politisk aktør. Og kongehuset er blevet et demokratisk problem for Danmark”.

Kun to partier, SF og Enhedslisten, ønskede at kritisere tronarvingen offentligt. Sidstnævntes idrætsordfører, Søren Søndergaard, insisterede stadig på at få opklaret, om kongehuset og Kronprins Frederik bevidst havde valgt at se bort fra de anbefalinger, som regeringen havde givet ham i relation til den russiske dopingsag, og hvilke konsekvenser det i givet fald ville få. Og derfor sendte han som medlem af Folketingets kulturudvalg fem nye spørgsmål til Lars Løkke Rasmussen og Bertel Haarder, fire til statsministeren og ét til kulturministeren.

Det første spørgsmål til Lars Løkke Rasmussen lød:

”I forlængelse af statsministerens mangelfulde svar på spørgsmål 168 (KUU – alm. del) bedes ministeren svare fyldestgørende på, hvor mange møder, som er blevet afholdt i den regeringsnedsatte IOC-koordinationsgruppe, og hvornår disse møder er blevet afholdt?”. På dette spørgsmål svarede Lars Løkke Rasmussen:

”Statsministeriet kan i det hele henholde sig til besvarelsen af 29. august 2016 af spørgsmål 168 (KUU – alm. del), som der henvises til i spørgsmålet. Det kan supplerende oplyses, at der ikke udarbejdes referater fra møderne i IOC-koordinationsgruppen, hvorfor det ikke med sikkerhed kan oplyses, hvor mange møder som er blevet afholdt, og hvornår disse møder er afholdt”.

I sit andet spørgsmål bad Enhedslistens idrætsordfører Lars Løkke Rasmussen oplyse, om regeringens holdning til en udelukkelse af Rusland til OL i Rio havde været diskuteret i en af de andre ’kommunikationskanaler til Kongehuset”, statsministeren havde nævnt. Hertil svarede Lars Løkke Rasmussen:

”Regeringen ønsker af principielle grunde ikke at oplyse nærmere om indholdet af kontakten med kongehuset i denne sag”.

Det tredje spørgsmål fra Søren Søndergaard lød på, om statsministeren delte kulturministerens opfattelse af, at Rusland burde være blevet udelukket fra OL, og om kulturministeren havde udtalt sig på regeringens vegne. Det første svarede Lars Løkke Rasmussen ikke på, men om det andet sagde han:

”Kulturministeren udtalte sig på vegne af regeringen om idrætspolitiske emner, som han er ansvarlig ressortminister for”.

Med henvisning til statsministerens tidligere skelnen mellem på den ene side ’kongehusets neutralitet i forhold til politiske anliggender’ og på den anden side et ’rum for at medlemmer af kongehuset offentligt kan give udtryk for personlige holdninger’ bad Søren Søndergaard i sit fjerde spørgsmål statsministeren om at afklare, om kronprinsens aktive involvering i spørgsmålet om en eventuel udelukkelse af Rusland fra OL i Rio på grund af systematisk brud på antidoping-reglerne var et ’politisk anliggende’ eller ’udtryk for personlige holdninger?’. Det spørgsmål ønskede Lars Løkke Rasmussen heller ikke at svare på, hvilket han begrundede således:

”Jeg finder af principielle grunde ikke anledning til i denne sag at forholde mig til enkeltstående udtalelser i medierne fra medlemmer af kongehuset”.

Statsministeren sagde med andre ord, at han ikke med sikkerhed vidste, hvor mange møder IOC-koordinationsgruppen havde holdt, men at kulturminister Bertel Haarder havde udtalt sig på regeringens vegne, da han tog afstand fra IOCs beslutning om at lade Rusland deltage i OL.

Af ’principielle grunde’ ville Lars Løkke Rasmussen dog hverken oplyse offentligheden om regeringens kommunikation med kongehuset eller kommentere Kronprins Frederiks to interviews i Rio de Janeiro med BT og Politiken, hvori tronarvingen havde forklaret, hvorfor han pludselig skiftede holdning til den russiske dopingsag. Og Søren Søndergaard fik heller ikke Bertel Haarders hjælp til at opklare, hvad der var sket. Idrætsordføreren følgende spørgsmål til kulturministeren lød:

”I forlængelse af statsministerens svar på spørgsmål 168 (KUU – alm. del), hvoraf det fremgår, at der er løbende kontakt mellem Kulturministeriet og kongehuset om idrætspolitiske emner, bedes ministeren redegøre nærmere for rammerne for disse kontakter samt oplyse, om der herigennem foregik en drøftelse af OL i Rio, herunder af kulturministerens opfattelse af, at Rusland burde udelukkes fra de olympiske lege på grund af systematisk brud på antidoping-reglerne?”.

På dette spørgsmål svarede Bertel Haarder ved at henvise til Lars Løkke Rasmussens udtalelse om, at regeringen af principielle grunde ikke ønskede at oplyse nærmere om indholdet af regeringens kontakt med kongehuset i sagen. Men at statsministeren tilsyneladende ikke med sikkerhed vidste, hvor mange møder IOC-koordinationsgruppen havde holdt, og hvornår de var blevet afholdt, blev af lektor Sten Bønsing fra Juridisk Institut på Aalborg Universitet i Information betegnet som ”en meget mærkelig situation”:

”Man kan selvfølgelig diskutere, om der ifølge offentlighedsloven er notatpligt eller ej, så man skal lave et egentligt referat fra møderne i følgegruppen. Men man kan jo i teorien forestille sig en

situation, hvor kongehuset hævder at have fået grønt lys fra følgegruppen til en beslutning i IOC, hvortil regeringen så kun kan svare: Det aner vi ikke. Vi ved ikke engang, om der har været et møde”.

I samme avis understregede professor Michel Gøtze fra det juridiske fakultet ved Københavns Universitet, at det under alle omstændigheder ville have været det, som Folketingets ombudsmand kalder god forvaltningsskik, hvis IOC-koordinationsgruppen havde taget notat eller referat om, hvad emnerne for gruppens møder var:

”Det er specielt, at man ikke har gjort det, og åbenbart har ladet følgegruppen fungere på et helt uofficielt niveau. Men det må vel i det mindste stå i embedsmændenes mødekalendere, hvornår de har været til møderne”.

Oluf Jørgensen, forskningschef emeritus på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, undrede sig ligeledes:

”Hvis følgegruppen bare har mødtes, fået noget at spise og drikke og kun har snakket løst og fast om, hvordan det går, er der ikke noget krav om, at de skulle tage referat fra møderne. Men hvis der på disse møder er blevet besluttet, hvordan Kronprins Frederik skulle forholde sig i en given sag for at være i overensstemmelse med regeringens linje, skulle der være taget referat, for så er det, hvad der kaldes et væsentligt sagsbehandlingsskridt. Det er jo faktisk det væsentligste, denne gruppe kan foretage sig”.

Professor i idrættshistorie på Københavns Universitet, Hans Bonde, fandt det lige så betænkeligt, at statsministeren ikke havde været i stand til at oplyse, hvor mange møder IOC-koordinationsgruppen havde holdt siden gruppens nedsættelse i 2008:

”Det tyder på, at han er underinformeret i forhold til, hvad man kunne forvente på dette højeste politiske niveau”, sagde han, mens Enhedslistens Søren Søndergaard ligeledes undrede sig over, hvorfor Lars Løkke Rasmussen den ene dag havde været i stand til at oplyse, at det seneste møde i IOC-koordinationsgruppen havde fundet sted i januar 2014, når han den næste ikke kunne svare på, hvornår møderne i gruppen havde været afholdt.

”Hvis man tager Anders Fogh Rasmussens ord for gode varer, er det jo ikke en kaminpassiar om kostumerne til fastelavnsfesten på Amalienborg. Følgegruppens møder skulle sikre, at kongehuset ikke fører en anden udenrigspolitik end regeringen. Kan man virkelig holde møder, som jo faktisk handler om Grundloven og forholdet til fremmede magter, uden at vide, om de har været afholdt”, spurgte ordføreren.

På grund af de to Venstre-ministres mangelfulde svar, så Enhedslistens idrætsordfører derfor nu ingen anden udvej, end at rejse en forespørgselsdebat i Folketinget. Her ville Søren Søndergaard blandt andet spørge statsministeren, om kronprinsens holdningsskifte i den russiske statsdopingsag ”i virkeligheden var i overensstemmelse med regeringens politik, herunder om regeringen forud for afstemningen havde orienteret kronprinsen om regeringens holdning, og om regeringen finder det hensigtsmæssigt, at kronprinsen offentligt arbejder for det stik modsatte af regeringens officielle politik?”.

Som begrundelse for at rejse en forespørgselsdebat i Folketinget anførte Søren Søndergaard over for Weekendavisen, at tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen i 2008 netop havde lovet Folketinget, at tronarvingens medlemskab af IOC aldrig ville skabe tvivl om dansk udenrigspolitik:

”Nu ser det ud, som om Danmark i sagen om den russiske dopingskandale har haft to forskellige udenrigspolitiske dagsordener, hvor regeringen har ført én politik, mens kronprinsen har ført en anden”.

Folketingsdebatten om Kronprins Frederik skulle holdes den 27. januar 2017, halvanden måned efter Richard McLarens offentliggørelse af sin anden rapport om den russiske dopingskandale. En rapport, som konkluderede, at der i Rusland havde været en ”institutionel konspiration’ på tværs af sommer- og vintersport, hvor russiske atleter og ansatte i det russiske sportsministerium og antidoping-system sammen med den russiske efterretningstjeneste havde manipuleret dopingkontrollen, og hvor atleterne ikke havde medvirket til snyderiet individuelt, men indenfor ”en organiseret infrastruktur”, som Richard McLaren allerede havde beskrevet i sin første rapport om skandalen.

Endvidere slog Richard McLarens anden rapport fast, at den systematiske og centraliserede russiske manipulation af dopingkontrollen, som blandt andet gik ud på at ombytte mandlige og kvindelige atlethers urinprøver, allerede var begyndt i 2011 og siden udviklet under OL i London i 2012, VM i atletik i Moskva i 2013 og de olympiske vinterlege i Sochi i 2014, og at snyderiet ikke stoppede efter vinterlegene. Men rapporten konkluderede også, at flere end tusinde russiske atleter på tværs af sommer-, vinter- og paralympisk sport havde været involveret i eller draget fordel af konspirationen, deriblandt 15 russiske medaljevindere fra OL i London. Men ifølge WADA afslørede rapporten formentlig kun toppen af isbjerget:

”Richard McLaren og hans folk havde kun adgang til en brøkdel af det, der sandsynligvis skete i Rusland. Vi må være realistiske. McLaren fik en smagsprøve på, hvad der skete. Udbredelsen har nok været større end det. Det kan have omfattet alle sportsfolk i Rusland. Guderne må vide, hvad der har fundet sted”, sagde antidoping-agenturets direktør, Olivier Niggli.

Anti Doping Danmarks direktør, Michael Ask, var derfor heller ikke i tvivl om, hvilke konsekvenser Richard McLarens anden rapport om den russiske dopingskandale burde få, da DR spurgte om hans reaktion på de nye afsløringer i sagen:

”Jeg kan ikke se, at Rusland har nogen som helst plads i sport på internationalt niveau. Hverken som arrangør, medarrangør, eller hvad man kunne forestille sig. Lige nu må Rusland udelukkes fra al international sport. Så er det i virkeligheden op til Rusland selv at vise, at de vil frem. Kultur er svær at ændre fra dag til dag. Det kræver først og fremmest, at Rusland erkender, at der har været et problem. Mit gæt er, at det bliver svært for Rusland at erkende, for det går helt op i den politiske top, og det ville være det samme som at erkende, at deres internationale politik generelt har fejlet. Det tror jeg, de vil have svært ved”.

En lignende reaktion kom fra Danmarks Idrætsforbunds formand, Niels Nygaard:

”Det er rystende oplysninger. Den første McLaren-rapport viste gennem-gribende dopingsnyd i russisk idræt, hvilket involverede både den russiske stat og efterretningstjenesten. Herefter opfordrede Danmarks Idrætsforbund inden OL til en udelukkelse af den russiske olympiske komite fra IOC, hvilket ville betyde, at russiske atleter ikke kunne deltage i Rio. Det var dog ikke den beslutning, IOC traf, og det endte med, at langt de fleste russiske atleter fik lov til at deltage. Den beslutning, syntes vi, var forkert, og den opfattelse bliver vi bekræftet i af afsløringerne i den anden McLaren-rapport”.

Niels Nygaard understregede desuden, at der efter Richard McLarens første rapport havde været en manglende erkendelse og anger i Rusland, ”hvor fakta er blevet affærdiget som konspiration, og hvor mange af de i rapporten dybt belastede personer har kunnet arbejde uhindret videre”.

I lyset af, at der også efter WADAs offentliggørelse af Richard McLarens første rapport i juli 2016 var fundet en lang række positive dopingprøver ved testning af prøver fra tidligere olympiske lege, hvoraf mange var fra russiske atleter, var det ifølge den danske idrætsformand et meget trist billede, der tegnede sig af tilstanden i international sport.

”Der er dog også fremskridt. Vi ser i øjeblikket gode takter fra det internationale atletikforbund, som i sidste uge vedtog en lang række reformer og i øvrigt opretholder udelukkelsen af de russiske atleter. Vi anbefaler hele tiden danske idrætspolitikere til at påvirke de internationale specialforbund i den rigtige retning”, sagde Niels Nygaard.

Men da de danske idrætspolitikere i Folketinget den 27. januar 2017 klokken 10 om formiddagen tog hul på deres debat om Kronprins Frederiks udtalelser om den russiske dopingsag, havde Enhedslistens idrætsordfører, Søren Søndergaard, også en anden anbefaling med til sine kolleger i de andre politiske partier. Enhedslisten havde skrevet et udkast til et forslag om tronarvingens fremtidige olympiske virke og ville nu forsøge at få Folketingets partier til at vedtage forslaget.

I forslaget bad Enhedslisten alle Folketingets partier om at erklære deres støtte til Anders Fogh Rasmussens løfte fra 2008 om, at kronprinsen i sit arbejde i IOC ”nødvendigtvis må afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, som for eksempel vil være i strid med dansk politik på området”.

Desuden opfordrede partiet Folketingets medlemmer om at udtrykke deres støtte til den daværende statsministers begrundelse for at nedsætte IOC-koordinationsgruppen, nemlig ”at sikre, at kronprinsen hele tiden er orienteret om, hvad der er regeringens politiske linje i Danmark, så der ikke opstår noget modsætningsforhold mellem, hvad regeringen står for, og hvad kronprinsen siger”.

Og endelig bad Enhedslisten Folketinget om at opfordre regeringen ”til at lægge sig den tidligere statsministers ord på sinde og tage de nødvendige skridt for til at sikre, at der ikke igen opstår et modsætningsforhold mellem den politik, som fremføres af regeringen og kronprinsen”.

Da Søren Søndergaard begrundede Enhedslistens forespørgsel til statsministeren, understregede han indledningsvist, at han med forespørgslen ikke lagde op til en debat om for eller imod

kongedømmet. Og forespørgslen handlede for ham heller ikke om for eller imod en udelukkelse af Rusland fra de olympiske lege på grund af systematisk og statsorganiseret dopingsnyd, eller om, hvorvidt Kronprins Frederik skulle være medlem af IOC eller ej.

”Hvad handler forespørgslen så om? Den handler om, hvad regeringen – skiftende regeringer – har gjort for at leve op til det løfte, som daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen gav i forbindelse med godkendelsen af, at kronprinsen opstillede til IOC. For det var jo et meget klart og utvetydigt løfte; at der ikke ville komme en situation, hvor kronprinsen ville indtage et standpunkt i IOC, der var i strid med regeringens politik”, sagde Søren Søndergaard.

”Men den situation kom så alligevel sidste sommer, ikke om en eller anden detalje, men om et betændt storpolitisk spørgsmål om forholdet til Rusland. På den ene side opfordrede regeringen IOC til at udelukke Rusland fra OL og var meget aktiv for det, og på den anden side både argumenterede og stemte kronprinsen for det stik modsatte. Hvordan kunne det ske? Var det, fordi regeringen i strid med Anders Fogh Rasmussens løfte ikke havde sikret en ordentlig kontakt til kronprinsen? Eller var det, fordi kronprinsen ikke lyttede til de råd, han fik af regeringen? Eller var det måske, fordi regeringen i virkeligheden havde én politik over for offentligheden og en anden, når de skulle rådgive kronprinsen, altså at regeringen spillede dobbeltspil? Jeg ved det ikke. Derfor har jeg også forsøgt at få det afklaret gennem spørgsmål til henholdsvis statsministeren og kulturministeren, men ingen af dem har vist særlige evner for at udtrykke sig på skrift – for nu at udtrykke det diplomatisk. Derfor ser jeg ekstra meget frem til statsministerens mundtlige besvarelse af denne forespørgsel”.

Da Lars Løkke Rasmussen fik ordet i folketingsalen, stod imidlertid hurtigt klart, at han ikke havde tænkt sig at tage afstand fra Kronprins Frederiks udtalelser om den russiske dopingskandale, selv om de havde været i strid med regeringens politik. Tvært imod undlod statsministeren at svare direkte på Enhedslistens spørgsmål om, hvordan striden kunne opstå. I stedet benyttede han lejligheden til at skamrose den danske tronarving.

”Jeg synes, at kronprinsen er en fantastisk repræsentant for Danmark. Det tror jeg, mange er enige med mig i. Det gælder også i forbindelse med kronprinsens medlemskab af IOC. Han yder en stor indsats, blandt andet i forhold til unge og idræt, og han er en fast og, ved jeg, også meget værdsat støtte for de danske atleter, når Danmark kæmper for medaljer, for eksempel ved de olympiske lege. Det er han ikke mindst, fordi han udviser et oprigtigt og dybtfølt engagement i atleterne og deres sport”.

Statsministeren mindede samtidig om, at Kronprins Frederik ikke var forpligtet til at engagere sig, og at han havde valgt at gøre det ”på de vilkår og med de begrænsninger, som hans position i et konstitutionelt monarki som det danske nogle gange gør nødvendige”. Det understregede statsministeren, at han satte stor pris på, og han ville være oprigtig ked af, ”hvis vi fik et mindre aktivt og mindre åbent kongehus”, fordi det i hans øjne ”ville være synd for Danmark”.

Lars Løkke Rasmussen slog dog også fast, at det konstitutionelle monarki i Danmark betød, at medlemmerne af kongehuset ”ikke har nogen kompetence til at handle i statsanliggender uafhængigt af regeringen og ministrene”. Desuden gentog han sit tidligere skriftlige svar til Søren

Søndergaard om, at der i Danmark både er en lang tradition for, at kongehuset ikke indblandes i politiske sager, og at kongehuset jævnligt rådfører sig med regeringen.

”Det, synes jeg, er en god og rigtig tradition, som understøtter kongehusets neutralitet i forhold til de politiske anliggender, men som samtidig giver plads til, at kongehusets medlemmer offentligt kan give udtryk for deres personlige holdninger om andre emner”.

Men Lars Løkke Rasmussen sagde også, at ”IOC handler jo først og fremmest om sport”, og præciserede, at Kronprins Frederik var valgt ”i sin egen kapacitet, ikke som repræsentant for regeringen”, og at det var ”et personligt funderet medlemskab”, som statsministeren dog ikke ulejlige sig med at definere nærmere i relation til kronprinsens offentlige position som repræsentant for det danske kongehus.

Først efter at have bekræftet, at Venstres tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen nedsatte IOC-koordinationsgruppen for at sikre, at såfremt der opstod sager i IOC, som regeringen havde en klar politisk holdning til, så ville kronprinsen via koordinationsgruppen kunne blive orienteret om regeringens holdning, så kongehusets neutralitet kunne opretholdes, begyndte Lars Løkke Rasmussen at nærme sig et svar på de spørgsmål, Enhedslisten havde stillet ham:

”Det er dog vigtigt for mig at understrege, at IOC-koordinationsgruppen i sagens natur blot er en af flere kommunikationskanaler til kongehuset. Der er naturligvis løbende kontakt mellem regeringen og kongehuset, også – og navnlig via Kulturministeriet – om idrætspolitiske emner. Nogle gange kan dialogen for eksempel ikke afvente, at koordinationsgruppen kan samles. Andre gange tager dialogen bare mere uformel form eller tages mere uformelt, for eksempel fordi kronprinsen eller hans rådgivere under de olympiske lege møder kulturministeren eller andre repræsentanter for Kulturministeriet. Sådan er det”, sagde statsministeren, men understregede, at han ikke havde tænkt sig at afsløre ”det nærmere indhold af den løbende dialog mellem regeringen og kongehuset”.

Til gengæld ville statsministeren ”gerne slå fast, at den danske regering er stærkt modstander af doping”, og at han havde noteret sig, at kronprinsen flere gange offentligt havde tilkendegivet, at han havde samme opfattelse.

Lars Løkke Rasmussen sagde dog også, at selv om den seneste McLaren-rapport havde vist, ”at situationen med Rusland er værre, end vi frygtede”, så fandt han dog af principielle grunde stadig ikke anledning til at forholde sig til ”enkeltstående udtalelser i medierne fra medlemmer af kongehuset”, som statsministeren omtalte kronprinsens to interviews med BT og Politiken under OL, hvor tronarvingen omhyggeligt havde redegjort for sin holdning til statsdopingsagen:

”Men jeg vil gerne understrege, at kronprinsens medlemskab af IOC efter min opfattelse ikke været en hindring for, at regeringen kunne føre sin idrætspolitik, herunder i international sammenhæng. Til slut vil jeg benytte lejligheden i dag til at understrege, at det er regeringens opfattelse, at kronprinsen har forvaltet sit medlemskab af IOC på en både hensigtsmæssig og tilfredsstillende måde”, sagde Lars Løkke Rasmussen.

Det svar fik dog blot Søren Søndergaard til at bore videre i sagen. Ikke mindst i spørgsmålet om, hvorfor regeringens IOC-koordinationsgruppe ikke længere rådgav kronprinsen:

”I starten ser det ud til at have fungeret meget godt, men så begyndte det jo langsomt at fuse ud, og det var ikke bare under den nuværende regering, det var også under den tidligere Thorning-regering. Ifølge et svar, vi har fået, blev det sidste møde i koordinationsgruppen holdt i januar 2014. Det er tre år siden! Så kan man godt sige, at der er andre kanaler, men den koordinationsgruppe, som Fogh-regeringen nedsatte for at holde den kontakt, er altså de facto holdt op med at fungere. Man kan i øvrigt heller ikke oplyse, hvor mange møder den samlet har holdt i sin periode, eller hvornår de er blevet holdt, fordi der ikke tages referat fra møderne”, sagde han og fortsatte:

”Derfor kan man sige, at det, der skete i sommer, jo sådan set var en fuldstændig forudsigelig ting, nemlig at vi på et eller andet tidspunkt ville komme i en situation, hvor kronprinsen fremførte en linje og regeringen en anden. Derfor må vi bare, hvad angår alle de andre kontakter, som statsministeren henviser til, bare konstatere, at de så ikke har virket. Jeg vil godt understrege, at det bebrejder vi ikke kronprinsen, det bebrejder vi de skiftende regeringer, som har svigtet et løfte, som den daværende statsminister gav til Folketinget, og som tydeligvis har forsømt deres tilsynspligt på det her område”.

Da Lars Løkke Rasmussen ikke var kommet med forslag til, hvordan en lignende situation, hvor officielle repræsentanter for Danmark fremførte forskellige politiske linjer i udenrigspolitiske spørgsmål, kunne undgås i fremtiden, fremsatte Søren Søndergaard derfor Enhedslistens forslag til Folketingets partier om at støtte Anders Fogh Rasmussens udtalelse fra 2008 om, at kronprinsen i sit arbejde for IOC ”nødvendigtvis må afholde sig fra at indtage et selvstændigt standpunkt, der for eksempel vil være i strid med dansk politik på området”.

I forslaget bad Enhedslisten også Folketinget om at støtte den tidligere statsministers begrundelse for at nedsætte IOC-koordinationsgruppen, nemlig ”at sikre, at kronprinsen hele tiden er informeret om, hvad der er regeringens politiske linje i Danmark, så der ikke opstår et modsætningsforhold mellem det, regeringen står for, og det kronprinsen siger”, og om at opfordre regeringen til at ”tage de nødvendige skridt til at sikre, at der ikke igen opstår et modsætningsforhold mellem den politik, som fremføres af regeringen og af kronprinsen”.

Men at der ikke længere var flertal for Anders Fogh Rasmussens begrænsning af Kronprins Frederiks olympiske ytringsfrihed i hverken regering eller folketing, stod klart, da idrætsordførerne for de andre partier havde haft ordet i forespørgsels-debatten. I lighed med statsminister Lars Løkke Rasmussen undlod de fleste ordførere at tage stilling til Enhedslistens forslag.

Søren Espersen fra Dansk Folkeparti lagde ud med at spørge Søren Søndergaard, om han mente, den danske regering skulle blande sig aktivt i, hvad IOC beslutter, og hvorfra han vidste, at der havde været et bredt flertal i Folketinget for, at alle russiske atleter skulle forbydes adgang til OL i Rio de Janeiro.

Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance fremhævede, at Kronprins Frederik var IOC's repræsentant i Danmark og ikke Danmarks repræsentant i IOC, og gjorde desuden opmærksom på, at kronprinsen var forpligtet på IOC's vedtægter, og at "det skal jo respekteres".

Og Mogens Jensen fra Socialdemokratiet lagde sig i samme spor, da han med en henvisning til de samme vedtægter i IOC om, at komiteens medlemmer ikke må repræsentere nationale interesser, sagde, at "man kan altså ikke kræve, at et IOC-medlem særligt skal repræsentere sin nations eller sit lands interesser", dog uden at nævne den særlige situation, at det IOC-medlem, hele folketingsdebatten handlede om, også var dansk kronprins og medlem af det danske kongehus.

Med endnu en henvisning til Lars Løkke Rasmussens redegørelse om kongehusets virke indenfor rammerne af Danmarks konstitutionelle monarki stillede Mogens Jensen på vegne af Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre derfor et andet forslag til Folketinget om blot at notere sig, "at der foregår en løbende dialog mellem regeringen og kongehuset om temaer i relation til IOC og deres eventuelle politiske aspekter".

At regeringen ifølge Socialdemokratiets ordfører ikke kunne pålægge Kronprins Frederik at følge regeringens politik, fordi han var valgt til IOC som privat person, mente SF's idrætsordfører, Holger K. Nielsen, imidlertid var en umulig sondring at foretage i praksis:

"Kronprinsen er den kommende danske konge, det kommende danske statsoverhoved. Han er en del af kongehuset, og den byrde, kongehuset må bære, er, at de ikke kan foretage den sondring. Det er derfor, de ikke kan udtale sig politisk, som alle vi andre kan. De har nogle begrænsninger i forhold til, hvad de kan. Derfor går det simpelt hen ikke at lave den sondring mellem hans personlige kapacitet og hans kapacitet som kronprins. Og det var også derfor, at Anders Fogh Rasmussen i sin tid var uhyre bekymret over det, som skete her. Og jeg forstår simpelt hen ikke den argumentation, som socialdemokraterne kommer med".

Til det svarede Mogens Jensen, at det i forhold til, at tronarvingen både var kronprins og kommende konge, var nødvendigt, at der var en dialog mellem regeringen og kronprinsen omkring de aspekter af IOC's arbejde, der kunne antage politisk karakter.

"Og som sagt forventer jeg også, at den dialog er til stede, og at regeringen sørger for, at der sker en løbende information af kronprinsen", sagde Mogens Jensen, som dog ikke kom nærmere ind på, hvordan man skulle sondre mellem, hvornår tronarvingen optrådte som privat person, og hvornår han optrådte som kronprins.

Efterhånden som de forskellige partiers idrætsordførere fik ordet under folketingsdebatten om, hvordan det kunne ske, at kronprinsen i sagen om den russiske dopingskandale havde udtrykt en anden holdning end regeringen, blev det imidlertid også tydeligt, at det var en svær sondring at foretage.

Søren Espersen fra Dansk Folkeparti mente endda, at lige præcis denne debat, i modsætning til så godt som alle andre debatter, ikke burde være rejst i en åben debat i Folketingssalen, men derimod

overfor regeringen i et lukket samråd i Folketingets kulturudvalg. I hvert fald hvis Enhedslisten rent faktisk havde ønsket en reel viden om, hvad der skete:

”Hvorfor det? Har vi da ikke et system, hvor alt bør være så åbent som overhovedet muligt, og hvorfor kan vi ikke diskutere en stemmeafgivning i IOC? Det synes jeg, der er fire meget væsentlige årsager til”, sagde Søren Espersen.

”For det første har en essentiel part i sagen, nemlig kronprinsen – og dermed det kongelige hus – ikke nogen mulighed for at tage til genmæle over for det, der siges i salen i dag, endsige fremstille sin sag. For det andet er kronprinsen ikke medlem, som vi har hørt, af IOCs forretningsudvalg, som reelt traf beslutningen om, at ikke alle russiske atleter skulle udelukkes fra OL, men blot nøjedes med at nikke til beslutningen. For det tredje vil – som det også fremgik af statsministerens svar til forespørgerne – den korrespondance og den dialog af den ene eller anden art, der muligvis kan være udvekslet mellem regeringen og kronprinsen og hans folk i Rio, af væsentlige årsager ikke blive fremlagt. For det fjerde er det ganske unormalt, at regeringen blander sig i IOCs beslutninger. Med andre ord: Vi kan ikke, om vi så diskuterer åbent her i salen og resten af weekenden, blive klogere på, hvad der rent faktisk skete søndag den 24. juli 2016 og dagene omkring den”.

Til gengæld ville Søren Espersen også gerne rose kronprinsen for hans indsats i IOC, selv om idrætsordføreren tidligere havde været bekymret for, at der kunne opstå situationer, som i kraft af kronprinsens position som tronarving ville kunne skabe vanskeligheder:

”Jeg må dog sige, at den nidkære og dygtige måde, hvorpå tronfølgeren i årenes løb har varetaget sit hverv, har betydet, at jeg ikke længere nærer bekymring. Kronprinsen har forstået sin position og til fulde forstået, hvorledes denne position uden problemer har kunnet og kan kombineres med posten i IOC. Dernæst vil jeg – og det er ganske uvidenskabeligt – hævde, at kronprinsen, såfremt han fra den danske regering havde fået en klar og tydelig tilkendegivelse om, at han under ingen omstændigheder måtte rose den beslutning, IOCs forretningsudvalg havde taget, så havde han ikke gjort det. Det er en umulighed for kronprinsen at agere i direkte modstrid med regeringen. Det ville aldrig være sket, og det kommer ikke til at ske. Yderligere vil jeg sige, at hvis kronprinsen som den eneste i IOC havde kritiseret IOC’s forretningsudvalg, så ville det for Danmark have haft enorme og helt uoverskuelige politiske og diplomatiske konsekvenser”, mente Søren Espersen.

”Jeg vil så til gengæld ikke rose den forhenværende kulturminister, Bertel Haarder, for den kritik, som han i dagene derpå på en meget indirekte måde rettede mod kronprinsen. Regeringens ministre bør mere end alle andre træde særdeles varsomt med kritik i forhold til medlemmer af det kongelige hus”.

Bertel Haarders rolle i sagen skøjtede både Venstres ordfører, Jakob Ellemann-Jensen, og Liberal Alliances ordfører, Leif Mikkelsen, imidlertid let hen over i deres taletid. Begge ordførere brugte også det meste af deres taletid på at rose Kronprins Frederik for hans varetagelse af sit medlemskab i IOC. Leif Mikkelsen mente endda, at den danske tronarving havde været en stor gevinst for komiteen på et tidspunkt, hvor den havde påkaldt sig en del kritik for at være en lukket og udemokratisk organisation med manglende vilje til at bekæmpe urent trav, herunder doping.

”Derfor er der jo sådan set også grund til i dag at fremhæve, at IOC i den periode, kronprinsen har siddet der, faktisk har bevæget sig ret meget i retning af mere åbenhed, mere demokrati og også har en meget klar bekæmpelse af doping og dermed snyd i idræt”, sagde Leif Mikkelsen og glædede sig over, at der i hans øjne ikke længere var grund til at bekymre sig over kronprinsens medlemskab af IOC.

”Og det kunne vi måske så også være venlige at tilskrive blandt andre kronprinsens rolle i det, fordi kronprinsen har en sund og god indstilling til idræt og selv er ivrig udøver”.

Alternativet idrætsordfører, Rasmus Nordqvist, mente imidlertid, at de afgørende spørgsmål i folketingsdebatten endnu ikke var besvaret fyldestgørende:

”Man må sige, at det er det, jeg vil kalde for mangelfulde svar, der kommer tilbage, og som kredser om emnet i stedet for at forklare, hvad det er, der er sket i den her sag”, sagde ordføreren og understregede, at selv om IOC havde udpeget Kronprins Frederik til at repræsentere komiteen i Danmark, så var han stadig dansker, og at folk derfor også ville tro, at når han som kommende dansk statsoverhoved udtalte sig, så var hans udtalelser selvfølgelig også Danmarks udtalelser.

”Jeg tror egentlig, at det, jeg tager med mig fra den her debat, er, at der er behov for nogle strukturer, at der er behov for, at det er mere systematisk, at regeringen følger med i det her og orienterer kronprinsen”.

Næste ordfører på talerstolen var Zenia Stampe fra Radikale Venstre, en af Folketingets hårdeste kritikere af kronprinsens olympiske karriere. Hun lagde ud med at konstatere, at det var en vanvittig svær sag at have en klar holdning til, fordi der var stor uklarhed om kronprinsens forskellige roller, selv om Anders Fogh Rasmussen havde forsøgt at definere rollerne og desuden havde oprettet et koordinationsudvalg, som skulle sørge for, at kronprinsen overholdt de retningslinjer, regeringen havde udstukket for ham.

”Jeg synes jo, at den her sag med al tydelighed viser, at det ikke er en løsning. Det er utroligt svært, hvis ikke umuligt, at lave en skarp afgrænsning mellem de roller, som jeg før redegjorde for, altså at være udpeget i kraft af sine personlige egenskaber og kun repræsentere sig selv og jo også være IOCs repræsentant i Danmark på den ene side og så på den anden side være Danmarks kommende statsoverhoved, som nogle gange bliver brugt som talerør for Danmark og den danske regering, men andre gange må forholde sig fuldstændig politisk neutral, fordi der også er en politisk virkelighed her i Danmark, hvor nogle sikkert ville være utilfredse, hvis kronprinsen rendte rundt og var regeringens forlængede arm. Så det er altså en mand med utroligt mange kasketter på, som man har sat i et organ med et meget uklart mandat. Det er jo samtidig rigtigt, at han ikke har noget mandat, fordi, det må man ikke have ifølge IOCs regler”.

Den radikale ordfører understregede, at det ikke var ment som en kritik af kronprinsen, og at hun i øvrigt heller ikke havde fantasi til at forestille sig, at han var gået imod regeringens anbefaling:

”Men jeg synes bare, at sagen viser, hvor umulig en opgave det er, vi har sat kronprinsen på. Jeg ved godt, at han selv ønskede det, men jeg synes egentlig, at det er en urimelig situation, han er endt i.

Derfor er det her bestemt ikke nogen kritik af ham, men det er en kritik af en konstruktion, som jeg aldrig nogen sinde tror, vil kunne lykkes helt tilfredsstillende, hverken for kronprinsen eller for os, fordi det er så uklart, hvilken rolle han i virkeligheden spiller”.

Da Zenia Stampe overlod taletiden til SFs idrætspolitiske ordfører, Holger K. Nielsen, understregede også han, at det heller ikke var hans partis ønske at miskreditere hverken kronprinsen eller kongehuset.

”Vi er udmærket klar over, at kronprinsen er oprigtig interesseret i idræt. Det optager ham meget, han er engageret i det, og jeg er enig med dem, der siger, at han er et forbillede for mange unge i den sammenhæng, og at han gør et meget, meget flot stykke arbejde”, sagde Holger K. Nielsen.

”Men at han er optaget af idræt og er et forbillede for mange unge og gør et stort stykke arbejde, er jo ikke det samme, som at han skal være medlem af IOC; det er jo der, kæden hopper af; det er, at man ligesom drager den sammenhæng. Det er jo det, som er hele problemet i det her”.

At flere af de andre partiers idrætsordførere ikke længere nærrede den samme bekymring for kronprinsens idrætspolitiske virke i IOC som tidligere, fattede Holger K. Nielsen derfor ”ikke en lyd af”. Han mente tværtimod, at der i sagen om den russiske dopingskandale var sket netop det, som SF og andre partier havde advaret imod, nemlig at kronprinsen var kommet i en situation, hvor han kom til at tage politisk stilling, og så endda imod den danske regerings holdning.

SFs tidligere udenrigsminister slog desuden fast, at politik og sport ikke kunne adskilles, at OL-bevægelsen havde været inficeret af politik helt tilbage fra nazi-legene i 1936 over legene i Moskva til legene i Los Angeles, og at de i hans øjne heller ikke siden da var blevet mindre politiske:

”Ikke mindst lande som Rusland bruger jo meget offensivt sporten til at fremme nogle politiske dagsordener, og det er også derfor, at det russiske doping-program er kommet op. I den sammenhæng, at idrætten bliver mere og mere politiseret, og at det afspejler sig i IOC, er kronprinsen jo sat i en fuldstændig umulig situation gennem sit medlemskab af IOC. En fuldstændig umulig situation, hvor han jo netop bliver tvunget til at tage politisk stilling til spørgsmål, som IOC beskæftiger sig med”.

I lighed med Zenia Stampe mente Holger K. Nielsen derfor heller ikke, at kronprinsens roller i Danmark og IOC kunne adskilles:

”Man kan ikke adskille kronprinsen fra en anden person, som ikke er kronprins, og lige som sige, at han har forskellige roller. Og han er som kronprins nødt til også at være i den rolle, når han arbejder i IOC. Så er det jo så, det bliver helt håbløst, når han skal tage politisk stilling. For det er jo en forudsætning for det danske monarki i den danske grundlov, at kongehuset skal agere apolitisk. Det vidste man også godt, da han blev medlem af IOC, og det var derfor, at Anders Fogh Rasmussen var meget bekymret, men nedsatte de her forskellige grupper, der skulle forsøge at håndtere det her, så der ikke skete de store skader. Det er så tilsyneladende det, som er glippet i den her sammenhæng”, sagde SFeren.

Men samtidig understregede Holger K. Nielsen, at han i lyset af det store engagement, kulturminister Bertel Haarder havde lagt i sagen, håbede, at indholdet af Kulturministeriets fem e-mails til kongehuset om McLaren-rapporten ville komme frem i lyset, og at han også gik ud fra, at regeringen havde forsøgt at få dem frem.

”Så meget desto mere grund er der jo til, at vi har det kritiske øje på det her, og at vi virkelig er opmærksomme på, at det her bare ikke går. Det går simpelt hen ikke, at man på den ene side har en kronprins, der skal agere apolitisk, og på den anden side har en kronprins, der agerer dybt politisk i IOC-sammenhæng – og tilmed i et modsætningsforhold til regeringens politik. Det går bare ikke, og det er vi nødt til at tage langt mere alvorligt, end man har gjort indtil nu”.

Men Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti rundede debatten af med at konstatere, at hendes parti var helt trygge ved regeringens forsikringer om, at der var en løbende dialog med kongehuset om kronprinsens medlemskab af IOC:

”Om den foregår sådan formaliseret eller mere uformelt, er egentlig ikke det, der er så afgørende for os. Det afgørende for os er, at dialogen er til stede, hvad enten det så er i koordinationsgruppen eller via sådan mere uofficielle løbende samtaler”.

Da resultatet af forespørgselsdebatten blev gjort op, kunne statsminister Lars Løkke Rasmussen derfor med tilfredshed konstatere, at der var et flertal i Folketinget, som havde taget hans redegørelse om kongehusets virke inden for rammerne af Danmarks konstitutionelle monarki til efterretning og accepteret hans forklaring om, at der foregår en løbende dialog mellem regeringen og kongehuset om temaer i relation til IOC og deres eventuelle politiske aspekter.

At statsministeren stadig ikke havde svaret på, om regeringens og Kronprins Frederiks modstridende holdninger til IOCs håndtering af den russiske statsdopingskandale skyldtes, at regeringen ikke havde sikret en ordentlig kontakt til kronprinsen, at kronprinsen ikke havde lyttet til regeringens råd, eller at regeringen havde spillet dobbeltspil ved at informere offentligheden om én udenrigspolitisk holdning til sagen og rådgive kronprinsen til at give udtryk for en anden holdning, der ikke kunne støde Rusland politisk og diplomatisk, tog folketingsflertallet ikke så tungt.

Det gjorde det tilsyneladende heller ikke, at statsministeren lige før debattens afslutning erklærede, at Kronprins Frederiks olympiske karriere havde haft stor betydning for udviklingen i IOC:

”Jeg deler fuldstændig den beskrivelse, som Liberal Alliances ordfører, hr. Leif Mikkelsen, gav af den generelle udviklingstendens, der har været i IOC, siden kronprinsen blev medlem. Så hvis fru Zenia Stampe mener, at kronprinsen er blevet sat på en umulig opgave, altså en ’mission impossible’, må vi også bare her konstatere, at vi har en stærk kronprins, som har kunnet håndtere det, fordi de bevæger sig i den rigtige retning”, sagde Lars Løkke Rasmussen – dog uden at nævne, hvilke kilder han byggede sin opfattelse af udviklingen i IOC på.

”Det er ikke for at starte nogen stor IOC-debat, men det er vel bare sådan, at man ikke kan komme i tanke om et eneste internationalt forum, hvor der også er dansk repræsentation, hvor alt bare er, ligesom vi vil have det, og derfor vil det jo være sådan i en bred sammenhæng, at vores deltagelse

rundt omkring jo blandt andet skal vurderes på, om tingene flytter sig i den rigtige eller den forkerte vej – sådan helt overordnet”, sagde statsministeren.

Selv om de færreste eksperter i international idrætspolitik var enige i statsministerens analyse af udviklingen i IOC, og de havde meget svært ved at få øje på, at Kronprins Frederik i sin tid som medlem skulle have påvirket komiteens udvikling i en mere åben og demokratisk retning, var det imidlertid ikke det spørgsmål, folketingsdebatten handlede om.

Det gjorde Søren Søndergaard derfor endnu en gang opmærksom på, da han som ordfører for Enhedslistens forslagsstillere til forespørgselsdebatten i Folketinget fik det sidste ord og blandt andet sammenlignede flere af de andre partiers ordførere med den tidligere irakiske diktator Saddam Husseins talsmand:

”De ærede medlemmer kan godt huske Komiske Ali fra Irak-krigen. Han var talsmand for Saddam Hussein og stod så og benægtede, at de amerikanske tropper var kommet til Bagdad, samtidig med, at de kørte rundt i baggrunden. Man kunne se dem gennem kameraet. Og her har vi også haft adskillige ordførere, der har benægtet, at der lige som var et problem, har benægtet, at der var en forskel på det, regeringen sagde, og det, som kronprinsen sagde og gjorde. Men det er jo åbenlyst for alle. Det er åbenlyst for alle – selv for Komiske Ali, selv om Komiske Ali ikke vil indrømme det – at regeringen sagde ét, og at kronprinsen sagde og gjorde noget andet. Det er hævet over enhver tvivl, og det er sådan set bare det, vi diskuterer”.

Men Søren Søndergaard pegede også på, at det i hans øjne var usundt for både kongehuset og det danske demokrati, ”at vi ikke kan have en åben diskussion om elementer af det danske kongehus, lige som vi har en åben diskussion om alle andre anliggender i det danske samfund”. Og samtidig understregede han, at han i øvrigt ikke mente, det var kronprinsens skyld, at det var gået galt:

”Jeg synes, det er regeringens skyld. Altså, jeg synes, det er regeringen, der har et problem, blandt andet fordi regeringen ikke svarer klart på, hvad det er, man har sagt i den her sag”.

I sin konklusion på forespørgselsdebatten fastslog Søren Søndergaard derfor, at han i modsætning til Zenia Stampe fra Radikale Venstre ikke havde forsøgt at nå frem til en konklusion om, at forløbet omkring den russiske statsdopingskandale havde vist, at det ikke er muligt, at kronprinsen kan være i IOC.

”Den konklusion, jeg har forsøgt at fremme her, er sådan set en mere begrænset konklusion, nemlig, at så længe han er der, må der gælde nogle spille-regler. Og det kræver selvfølgelig også, at vi har en viden om, hvad der er foregået”, sagde Søren Søndergaard og noterede, at statsminister Lars Løkke Rasmussen ikke havde svaret på et eneste af de spørgsmål, han havde stillet ham.

”Det synes jeg er lidt ærgerligt, men når det gælder fremtiden, vil jeg bare opfordre til, at man lægger sig den tidligere statsministers ord på sinde. Og det kan man blandt andet gøre ved at støtte det forslag til vedtagelse, der ligger”.

Efter to timers politisk diskussion i folketingsalen var debatten om Kronprins Frederiks olympiske virke og regeringens idrætspolitiske rådgivning af den danske tronarving, eller mangel på samme, overstået. Men afstemningen om de to stillede forslag blev udskudt til den 31. januar 2017.

Den dag vedtog Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti med 90 stemmer at støtte socialdemokraten Mogens Jensens forslag om, at Folketingets medlemmer nøjedes med at tage statsministerens redegørelse om Danmarks styreform med indskrænket monarki til efterretning, mens de noterede, at "der foregår en løbende dialog mellem regeringen og kongehuset om temaer i relation til IOC og deres eventuelle politiske aspekter". Kun Enhedslisten og Alternativet stemte imod forslaget, mens SF hverken stemte for eller imod.

På den måde endte Folketingets politiske efterspil om den danske tronarvings udtalelser om den russiske statsdopingskandale med, at Kronprins Frederik tilsyneladende ikke længere behøvede at frygte nogen politisk indblanding fra den danske regering i sit olympiske virke.

Heller ikke selv om tronarvingen åbenlyst havde overtrådt de begrænsninger af hans idrætspolitiske ytringsfrihed, som Venstres tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen i 2008 havde pålagt IOC-koordinationsgruppens embedsmænd i Statsministeriet, Kulturministeriet og Udenrigsministeriet samt kongehuset at føre tilsyn med blev overholdt. Et skærpet politisk tilsyn med den danske tronarving, som Enhedslisten forgæves havde prøvet at få Folketinget til at stadfæste som en politisk betingelse for hans medlemskab af IOC.

Men for Kulturministeriets politisk ansvarlige for kronprinsens idrætspolitiske rådgivning, Venstres Bertel Haarder, var sagen om den russiske dopingskandale og regeringens konflikt med den danske tronarving i IOC ikke kun et afsluttet sportspolitisk kapitel. Sagen blev også den foreløbige afslutning på hans rekordlange ministerkarriere, som havde strakt sig over 22 år igennem fire årtier.

To måneder før folketingsdebatten om Kronprins Frederiks regeringsstridige udtalelser om den russiske statsdopingskandale blev Bertel Haarder den 28. november 2016 tvunget til at overlade sin post som kulturminister til Mette Boch, da Venstres statsminister Lars Løkke Rasmussen besluttede at udvide sin regering med den nye kulturministers parti, Liberal Alliance, og Det Konservative Folkeparti.